

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Prasības iesniegšana Tiesā](#) > [Juridiskā Palīdzība](#) > [Spain](#)

Juridiskā palīdzība

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ar kādām izmaksām ir saistīta tiesvedība un kurš tās parasti sedz?

Spānijā tiesas spriešana ir publisks pakalpojums, ko sniedz bez maksas. Par pakalpojuma izmantošanu netiek iekasēta nekāda maksa vai atlīdzība. Tomēr tiesvedība parasti rada noteiktas izmaksas, kas galvenokārt ir šādas:

1. advokāta (*abogado*) un tiesas pārstāvja (*procurador*) honorāri;
2. izmaksas, kas rodas saistībā ar paziņojumu publicēšanu oficiālajos laikrakstos;
3. drošības nauda, kas vajadzīga, lai iesniegtu noteiktas apelācijas sūdzības;
4. maksājumi ekspertiem.

Parasti šīs izmaksas attiecīgajai pusei ir jāsedz iepriekš. Tiesvedības beigās tiesai ir jāizlemj, kam galu galā jāsedz šīs izmaksas, izmantojot tā saukto "rīkojumu par izmaksu segšanu" (*condena en costas*), ko Spānijā reglamentē princips "zaudētājs maksā".

2 Kas ir juridiskā palīdzība?

Saskaņā ar Spānijas Konstitūcijas 119. pantu juridiskā palīdzība ir procedūra, saskaņā ar kuru personām, kuras var pierādīt, ka tām nav pietiekamu finanšu līdzekļu, piešķir virkni atvieglojumu, kas galvenokārt ietver atbrīvojumu no advokāta un tiesas pilnvarnieka honorāriem un izmaksām, kuras rodas saistībā ar ekspertu slēdzieniem, nodrošinājumiem, tiesas nodevām utt.

Konkrētāk, šādi maksājumi ietver:

1. maksājumus par pirmstiesas juridiskajām konsultācijām;
2. advokāta un tiesas pilnvarnieku honorārus;
3. izmaksas, kas rodas saistībā ar paziņojumu publicēšanu oficiālajos laikrakstos;
4. drošības naudu, kas vajadzīga, lai iesniegtu noteiktas apelācijas sūdzības;
5. maksājumus ekspertiem.

Tikai attiecībā uz pārrobežu strīdiem (pēc tam, kad Likums par juridisko palīdzību (*Ley de asistencia Jurídica Gratuita*) tika grozīts ar 2005. gada 18. jūlija Likumu Nr. 16/2005, saskaņojot to ar Direktīvu 2002/8/EK) iepriekš minētajās tiesībās tika iekļauti šādi izmaksu posteņi:

a) mutiskās tulkošanas pakalpojumi;

b) dokumentu tulkošana;

c) ceļa izdevumi, ja ir nepieciešama personīga ierašanās;

d) advokāta aizstāvība un tiesas pilnvarnieka pārstāvība, pat gadījumos, kad tas nav nepieciešams, ja tiesa to pieprasa, lai garantētu pušu vienlīdzību.

3 Kādi ir juridiskās palīdzības piešķiršanas nosacījumi?

Visi ES pilsoņi, kuri var pierādīt, ka viņiem nav pietiekamu līdzekļu (pārrobežu strīdos tas attiecas tikai uz fiziskām personām):

a) trešo valstu valstspiederīgie, kuri likumīgi uzturas Spānijā vai kuru tiesības ir atzītas starptautiskās konvencijās (piemēram, konvencijās par starptautisko bērnu nolaupīšanu), arī var izmantot šīs tiesības ar tādiem pašiem nosacījumiem kā ES pilsoņi;

b) nodarbinātības jautājumos — jebkura nodarbināta persona neatkarīgi no tās valstspiederības un finansiālajiem līdzekļiem;

c) sabiedriskas nozīmes biedrības un nodibinājumi.

Krimināllietās, administratīvajās lietās un administratīvās pārbaudes procedūrās — ārvalstnieki, kuri var pierādīt, ka viņiem nav pietiekamu līdzekļu tiesvedībai, pat ja viņi likumīgi nedzīvo Spānijā.

Neatkarīgi no tā, vai personai ir līdzekļi tiesvedībai, tiesības uz juridisko palīdzību ir piešķirtas dzimumnoziedzumos, terorismā un cilvēku tirdzniecībā cietušajiem, kā arī nepilngadīgajiem un personām ar garīga rakstura traucējumiem, ja viņi ir cietuši no vardarbības vai sliktas izturēšanās, turklāt cietušā nāves gadījumā šīs tiesības tiek attiecinātas arī uz viņu pārdzīvojušajiem ģimenes locekļiem, ja vien viņi nav izdarījuši attiecīgo noziegumu.

Tāpat, neatkarīgi no tā, vai personai ir līdzekļi tiesvedībai, juridiskā palīdzība tiek piešķirta personām, kuras var pierādīt, ka nelaimes gadījuma rezultātā tām ir radušās paliekošas sekas, kas tām pilnībā liedz veikt savu parasto darbu vai nodarbošanos, un kurām ir nepieciešama citu personu palīdzība, ja strīda priekšmets ir prasība atlīdzināt nodarīto kaitējumu.

Darba lietu tiesās, lai aizstāvētos tiesvedībā — darba ņēmēji un sociālā nodrošinājuma sistēmas atbalsta saņēmēji, bez nepieciešamības pierādīt līdzekļu nepietiekamību.

Pārrobežu strīdu gadījumā šīs tiesības var iegūt, ja attiecīgā persona var pierādīt, ka tiesvedības izmaksas nevar segt dzīves dārdzības atšķirību dēļ starp dalībvalsti, kurā šī persona dzīvo, un Spāniju.

4 Vai juridisko palīdzību piešķir visu veidu tiesvedībā?

Juridisko palīdzību var piešķirt visu veidu tiesvedībās, t. i., gan strīdus, gan bezstrīdus tiesvedībā, kas saistīta ar summām, kuras pārsniedz 2000 EUR, izņemot gadījumus, kad strīda priekšmets prasa advokāta palīdzību, un tā attiecas uz visām procedūrām, iespējamām apelācijas sūdzībām un spriedumu izpildi.

Tiesvedībā, kas saistīta ar summām, kuras ir mazākas par 2000 EUR, ja advokāta un tiesas pilnvarnieka pakalpojumi nav nepieciešami, juridisko palīdzību var pieprasīt arī tad, ja otrai pusei ir juridiskais pārstāvis vai ja tiesnesis vai tiesa to skaidri norīko, lai nodrošinātu pušu vienlīdzību.

5 Vai nepieciešamības gadījumā ir īpaša procedūra?

Pastāv iespēja, ka advokātu kolēģija (*Colegio de Abogados*) ne vēlāk kā 15 darba dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas vai uz tiesas rīkojuma pamata var iecelt pagaidu advokātu.

6 Kur ir atrodama juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapa?

Advokātu kolēģiju juridisko konsultāciju dienestā (*Servicio de orientation jurídica*), tiesu kancelejās (*Decanatos de los Juzgados*) un provinču juridiskās palīdzības komisijās (*Comisiones provinciales de Asistencia Jurídica Gratuita*).

Advokatūras ģenerālpadome (*Consejo General de la Abogacía Española*) nodrošina iedzīvotājiem juridiskās palīdzības tīmekļa portālu ([Justicia Gratuita](#)), kurā cita starpā ir iespējams aizpildīt juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapu vai pārbaudīt, vai ir izpildīti juridiskās palīdzības saņemšanai nepieciešamie finansiālie

nosacījumi, tomēr vienmēr ir jāiesniedz dokumenti un pieteikums turpmāk norādītajā veidā.

Kur iesniegt pieteikumu

Pieteikumi juridiskās palīdzības saņemšanai kopā ar attiecīgajiem dokumentiem jāiesniedz advokātu kolēģijas juridiskās palīdzības dienestam vietā, kur atrodas tiesa, kas izskata pamata lietu, vai pieteikuma iesniedzēja pastāvīgās dzīvesvietas tiesai, ja tiesvedība nav uzsākta.

7 Kādi dokumenti jāiesniedz kopā ar juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapu?

Dokumenti, kas attiecas uz:

1. attiecīgās personas un tās ģimenes locekļu finansiālo stāvokli;
2. personīgiem un ģimenes apstākļiem;
3. pieprasīto tiesību aizsardzību tiesā.

Konkrētāk, šādi dokumenti:

- Uzņēmumu ienākuma nodokļa samaksas apliecinājums (*Certificado de liquidación del Impuesto sobre Sociedades*) (juridiskām personām).
- Sabiedriskā labuma deklarācijas kopija vai ieraksts Nodibinājumu reģistrā (*Registro de Fundaciones*) (juridiskām personām).
- Īpašumtiesību apliecinājums (*Certificado de signos externos*), ko izsniegušas pieteikuma iesniedzēja pastāvīgās dzīvesvietas vietējās iestādes.
- Dzīvesvietas reģistrācijas apliecinājums (*Certificado de empadronamiento*).
- INEM apliecinājums par bezdarba periodu un pabalstu saņemšanu.
- Apliecinājums par valsts pensijas saņemšanu (*Certificado de cobro de pensiones publicas*).
- Valsts nodarbinātības dienesta (*Servicio Público de Empleo Estatal — SPEE*) izziņa par bezdarbnieka pabalsta saņemšanu un tā piešķiršanas periodu.
- Citi dokumenti (jebkurš dokuments, ko izmanto, lai pierādītu apgalvotos faktus).

Tomēr, lai paātrinātu pieteikuma iesniegšanas procesu, advokātu kolēģijas, ja tās ir skaidri pilnvarotas, tiesvedības dalībnieku vārdā var iesniegt vairākus no šiem apliecinājumiem.

8 Kur ir jāiesniedz juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapa?

Pieteikumi juridiskās palīdzības saņemšanai jāiesniedz advokātu kolēģijas juridiskās palīdzības dienestam vietā, kur atrodas tiesa, kas izskata pamata lietu, vai pieteikuma iesniedzēja pastāvīgās dzīvesvietas tiesai, ja tiesvedība nav uzsākta. Pēdējā minētajā gadījumā tiesai pieteikums nekavējoties ir jānosūta advokātu kolēģijai pēc teritoriālās piekritības.

Šīs kolēģijas ir izraudzītas par pieteikumu saņēmējām iestādēm pārrobežu strīdos. Šādos strīdos iestāde, kas izsniedz pieteikumu, ir pieteikuma iesniedzēja pastāvīgās dzīvesvietas vai domicila advokātu kolēģija.

Eiropas pilsonis, kura valsts ir pievienojusies Eiropas Līgumam par juridiskās palīdzības pieprasījumu nosūtīšanu, var iesniegt pieteikumu centrālajai iestādei, ko viņa valsts ir izraudzījies līguma īstenošanai.

Pieteikums jāiesniedz pirms tiesvedības sākšanas vai, ja juridiskās palīdzības pieteikuma iesniedzējs ir atbildētājs, pirms prasības apstrīdēšanas. Tomēr gan prasītājs, gan atbildētājs var iesniegt pieteikumu juridiskās palīdzības saņemšanai pēc tam — kad ir pierādījis, ka tā finansiālais stāvoklis ir mainījies.

9 Kā es varu noskaidrot, vai man ir tiesības saņemt juridisko palīdzību?

Advokātu kolēģija var pieņemt šādus pagaidu lēmumus:

a) paziņot attiecīgajai personai, ka pieteikumā ir trūkumi, kas jānovērš 10 dienu laikā, pretējā gadījumā pieteikums tiks slēgts;

b) paziņot, ka pieteikums ir nepieņemams un nepamatots, un attiecīgi par to paziņot Juridiskās palīdzības komisijai;

c) paziņot, ka pieteikums atbilst juridiskajām prasībām, un tādā gadījumā tā ne vēlāk kā 15 dienu laikā iecel advokātu, par to paziņojot Tiesas pilnvarnieku kolēģijai (*Colegio de Procuradores*), lai tā 3 dienu laikā ieceltu juridisko pārstāvi. Advokātu kolēģija pārsūta pieteikumu Juridiskās palīdzības komisijai galīgai apstiprināšanai.

Ja Advokātu kolēģija nespēj pieņemt lēmumu 15 dienu laikā, pieteikuma iesniedzējam jānosūta pieteikums tieši Juridiskās palīdzības komisijai, kurai, pārbaudot informāciju un dokumentus, nekavējoties jāpieņem lēmums par advokāta (*abogado*) un tiesas pilnvarnieka (*procurador*) pagaidu iecelšanu.

Galīgais lēmums par juridiskās palīdzības piešķiršanu vai nepiešķiršanu Juridiskās palīdzības komisijai jāpieņem ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc lietas saņemšanas. Ja pēc 30 dienām lēmums joprojām nav pieņemts, tiek apstiprināti Advokātu kolēģijas un Tiesas pilnvarnieku kolēģijas pieņemtie pagaidu lēmumi.

Trīs dienu laikā lēmums ir jāpaziņo pieteikuma iesniedzējam, Advokātu kolēģijai, Tiesas pilnvarnieku kolēģijai un tiesai, kas izskata lietu, vai tiesas priekšsēdētājam, ja tiesvedība nav uzsākta.

10 Kas man būtu jādara, ja man ir tiesības saņemt juridisko palīdzību?

Ja esat prasītājs, pirms tiesvedības uzsākšanas jums jāiesniedz pieteikums tās vietas advokātu kolēģijai, kurā atrodas tiesa, kas izskata pamata lietu, vai prasītāja pastāvīgās dzīvesvietas augstākā līmeņa tiesai.

1. Ja esat atbildētājs, pieteikums jāiesniedz pirms prasības apstrīdēšanas. Atbildētāja iesniegts pieteikums neaptur tiesvedību; tomēr tiesa pēc savas iniciatīvas vai pēc attiecīgās personas pieprasījuma var izdot rīkojumu apturēt tiesvedību, kamēr tiek pieņemts lēmums par juridiskās palīdzības piešķiršanu vai atteikumu piešķirt juridisko palīdzību.

Pārrobežu strīdos, kad juridiskā palīdzība tiek pieprasīta, lai vērstos tiesā citā dalībvalstī, pieteikumu var iesniegt arī pieteikuma iesniedzēja pastāvīgās dzīvesvietas jeb domicila advokātu kolēģijai (piemērojams Spānijas iedzīvotājiem, kurus skar strīds citā valstī).

11 Kurš izraugās manu advokātu, ja man ir tiesības saņemt juridisko palīdzību?

Vispārējais noteikums ir tāds, ka advokātu iecel Advokātu kolēģija saskaņā ar sarakstu. Tomēr ir iespējams, ka attiecīgā persona pati iecel savu advokātu ar nosacījumu, ka advokāts atsakās no tiesībām saņemt jebkādu samaksu par saviem pakalpojumiem.

12 Vai juridiskā palīdzība sedz visas tiesvedības izmaksas?

Tā sedz šādas izmaksas:

1. maksājumus par pirmstiesas juridiskajām konsultācijām;
2. advokāta un tiesas pilnvarnieku honorārus;
3. izmaksas, kas rodas saistībā ar paziņojumu publicēšanu oficiālajos laikrakstos;
4. drošības naudu, kas vajadzīga, lai iesniegtu noteiktas apelācijas sūdzības;
5. maksājumus ekspertiem;
6. 80 % samazinājumu maksai par notariālajiem aktiem un īpašuma reģistru un komercreģistru izziņām.

Turklāt pārrobežu strīdu gadījumā ir iekļauti mutiskās tulkošanas un dokumentu tulkošanas pakalpojumi un ceļa izdevumi, ja tiesa, kas izskata lietu, uzskata, ka ir nepieciešama personīga klātbūtne.

13 Kurš sedz pārējās izmaksas, ja man ir tiesības saņemt tikai ierobežotu juridisko palīdzību?

Ja ienākumi ir vairāk nekā divas, bet ne vairāk kā piecas reizes lielāki par valstī noteikto minimālo algu, Juridiskās

palīdzības komisija izņēmuma kārtā var piešķirt juridisko palīdzību, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja personīgajiem un ģimenes apstākļiem.

Tiek ņemti vērā pieteikuma iesniedzēja ģimenes apstākļi, bērnu vai apgādājamo ģimenes locekļu skaits, tiesas nodevas un citas izmaksas, kas rodas saistībā ar tiesvedības uzsākšanu, vai citas līdzīga rakstura izmaksas, kas ir objektīvi novērtētas, un jebkurā gadījumā, ja pieteikuma iesniedzējam ir īpašas kategorijas daudz bērnu ģimenes augšupējās līnijas radnieka statuss.

Ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi izklāstīti iepriekšējā punktā, juridisko palīdzību var piešķirt, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja veselības stāvokli, un personām ar invaliditāti, kas minētas 2003. gada 2. decembra Likuma Nr. 51/2003 par vienlīdzīgām iespējām, nediskrimināciju un vispārēju pieejamību personām ar invaliditāti 1. panta 2. punktā, kā arī personām, no kurām šīs personas ir atkarīgas, ja šīs personas rīkojas tiesvedībā viņu vārdā un interesēs, ja šī tiesvedība ir saistīta ar veselības stāvokli vai invaliditāti, kas ir iemesls šai izņēmuma atzīšanai.

Šādos gadījumos attiecīgajai Juridiskās palīdzības komisijai ir skaidri jānosaka, kādi 6. pantā minētie pabalsti attiecas uz pieteikuma iesniedzēju.

Tiesvedības izmaksas, kas netiek segtas, ir jāsedz attiecīgajai personai, kamēr tiesa nav pieņēmusi lēmumu par izmaksām. Ja otrai pusei tiek piespriests segt izmaksas, tieši no tām daļējais saņēmējs atgūst visas tiesvedības izmaksas, kas varētu būt radušās.

Attiecībā uz pilsoņiem, kas dzīvo citā ES valstī, iepriekš minēto noteikumu piemēro piesardzīgi, ņemot vērā dzīves līmeni dzīvesvietas valstī, lai neradītu kaitējumu pieteikuma iesniedzējam.

14 Vai juridiskā palīdzība attiecas arī uz pārsūdzībām?

Tiklīdz ir atzītas tiesības uz juridisko palīdzību strīdā, tās attiecas uz visām procedūrām un notikumiem, kas saistīti ar strīdu, arī izpildi, ja tā notiek divu gadu laikā pēc pirmās instances sprieduma pasludināšanas, kā arī uz visām apelācijas sūdzībām par spriedumiem tajā pašā strīdā, bez nepieciešamības iesniegt papildu pieteikumu.

15 Vai juridisko palīdzību var atsaukt pirms tiesvedības pabeigšanas (vai arī anulēt pēc tiesvedības pabeigšanas)?

Lēmumu par juridiskās palīdzības piešķiršanu var atcelt, ja tā pieņemšanas pamatā ir pieteikuma iesniedzēja nepareizi apgalvojumi, nepatiesa informācija vai informācijas noklusēšana.

Juridisko palīdzību var pārtraukt maksāt, ja trīs gadu laikā uzlabojas tās personas finansiālais stāvoklis, kurai palīdzība piešķirta.

Jebkurā no šiem scenārijiem ir spēkā vispārējais noteikums: izmaksas sedz zaudējusi puse.

16 Vai es varu apstrīdēt atteikumu piešķirt juridisko palīdzību?

Jūs varat pārsūdzēt lēmumu par juridisko palīdzību, rakstveidā vēršoties pie pašas Juridiskās palīdzības komisijas 10 dienu laikā pēc lēmuma paziņošanas. Par jūsu apelācijas sūdzību lems kompetentā tiesa.

17 Vai juridiskās palīdzības pieprasīšana aptur noilguma termiņu?

Saskaņā ar Juridiskās palīdzības likuma 16. pantu šis pieteikums principā neaptur tiesvedību. Tomēr lai novērstu to, ka tiek liegtas noteiktas tiesības celt prasību vai kādai pusei tiek liegtas tiesības uz lietas izskatīšanu tiesā tādēļ, ka ir pagājis noteiktais termiņš, tiesas sekretārs pēc savas ierosmes vai pēc pušu lūguma var izdot rīkojumu par termiņa apturēšanu līdz brīdim, kad tiek pieņemts lēmums par juridiskās palīdzības piešķiršanu, vai arī pagaidu kārtā iecelts advokāts un tiesas pilnvarnieks gadījumos, kad juridiskā pārstāvība ir obligāta vai nepieciešama taisnīguma interesēs, ar nosacījumu, ka pieteikums ir iesniegts termiņos, kas noteikti civilprocesa tiesību aktos.

Ja pieteikums ir iesniegts pirms tiesvedības sākuma un prasījumam var tikt nodarīts kaitējums noilguma termiņa

vai beigu termiņa izbeigšanās dēļ, jebkuru šādu termiņu attiecīgi pārtrauc vai aptur līdz brīdim, kad pagaidu kārtā tiek iecelts advokāts un, ja tas ir obligāti, tiesas pilnvarnieks juridiskās palīdzības sniegšanai, kas rīkojas pieteikuma iesniedzēja vārdā; un, ja šādu iecelšanu nevar veikt – līdz tiek pieņemts galīgs administratīvs lēmums par juridiskās palīdzības piešķiršanu.

Noilguma termiņš atsākas, kad pieteikuma iesniedzējam paziņo, ka advokātu asociācija provizoriski iecel advokātu, vai, attiecīgā gadījumā, kad Juridiskās palīdzības komisija pieņem lēmumu par juridiskās palīdzības piešķiršanu, un jebkurā gadījumā divu mēnešu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas.

■ Lapa atjaunināta: 24/07/2025

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.